

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10PP/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013005
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123013005.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom v trestnej veci odsúdeného S. U., o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.11.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. a), § 66 ods. 2 Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného: S. U., nar. XX.XX.XXXX v T., trvale bytom I. XXX/XX, T., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.12.2022 sp. zn. 0T/484/2022,

z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 05.10.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že je živiteľom rodiny, deťom veľmi chýba, potrebujú ho. Jeho družka je onkologický pacient, jej stav vážny. Sľubuje, že po podmiennečnom prepustení bude viesť riadny život. K žiadosti odsúdeného sa pripojila aj jeho družka.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie ÚVTOS, návrh odsúdeného, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.12.2022 sp.zn. 0T/484/2022.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámených rozhodnutí súdov vyplýva, že odsúdený bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.12.2022 sp.zn. 0T/484/2022 uznaný vinným zo spáchania úmyselného prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený bol dňa 11.12.2022 dodaný do ÚVTOS Bratislava. Správanie a vystupovanie menovaného počas jeho pobytu v ÚVTOS Bratislava nie je v pedagogickej dokumentácii bližšie hodnotené. Pracovne zaradený nebol. Dňa 28.12.2022 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS Želiezovce. Správanie a vystupovanie odsúdeného v ÚVTOS Želiezovce bolo na požadovanej úrovni, výchovné problémy nespôsobil. Pracovne zaradený nebol. Dňa 28.02.2023 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Nemocnice pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín. V ÚVTOS Trenčín nebolo správanie a vystupovanie odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, keď sa menovaný správal arogantne voči príslušníkom zboru a mal nedostatky v uložení osobných vecí. Pracovne bol zaradený ako pomocník v kuchyni, jeho pracovná morálka bola na slabej úrovni, pracovné úlohy si neplnil k spokojnosti nadriadených. Odsúdený bol uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.06.2023 sp.zn. 1Nt/8/2023 preradený

do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený bol dňa 04.07.2023 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu odňatia slobody. Po absolvovaní nástupného oddielu bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza i v súčasnosti. V aktuálnom ÚVTOS je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snaží dodržiavať. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Osobnú hygienu dodržiava, v osobných veciach si udržiava poriadok. Z radov odsúdených nezastáva žiadnu funkciu. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája sporadicky. Nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pracovných príležitostí. Zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích a spoločenských priestorov ústavu. Menovaný vyrastal v neúplnej rodine, vychovávala ho matka a otčim. Po ukončení základnej školy pokračoval v štúdiu na strednom odbornom učilišti, kde sa vyučil v odbore čašník. Po ukončení štúdia pracoval brigádne pre rôznych zamestnávateľov ako kuchár až do nástupu výkonu trestu. Odsúdený je slobodný, otec piatich detí. Vyživovaciú povinnosť si nahlásil na všetkých päť detí, nakoľko je však momentálne pracovne nezaradený, nerealizuje sa. Vo výkone trestu udržiava kontakt formou návštev, telefonovania a korešpondencie s družkou a deťmi. Po skončení výkonu trestu sa plánuje vrátiť bývať späť k družke a deťom. Odsúdený nebol zaradený do skupinových foriem práce. Je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na osvojovanie si a rešpektovanie základných spoločenských, ako aj interných noriem platných v ústave. Je vedený k riešeniu problémov, nadhodnotenému sebaobrazu, k zodpovednosti za svoje konanie a k sebadisciplíne. Zameriava sa na jeho prípravu na život po prepustení z výkonu trestu. Možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní krátkodobé ciele zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti sú voči menovanému vedené ďalšie trestné stíhania. Riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 14 záznamov.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že po vykonaní dokazovania má za to, že odsúdený nespĺňa ani jednu z dvoch materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie. Pre vyhodnotenie prvej materiálnej podmienky je potrebné brať na zreteľ správanie sa odsúdeného počas celej doby výkonu trestu, pričom v správaní odsúdeného boli zistené viaceré nedostatky. V tomto jeho prípade to nemožno pripísať adaptačným problémom, nakoľko v jeho prípade nejde o prvý výkon trestu odňatia slobody. Zároveň odsúdený nevyvinul žiadnu aktivitu k tomu, resp. ktorá by preukazovala jeho polepšenie, nevytvoril si podmienky na udelenie čo i len jednej disciplinárnej odmeny a takisto v predchádzajúcom zamestnaní sa nesnažil podávať dobrý pracovný výkon. Na uvedené nadväzuje nesplnenie druhej materiálnej podmienky, nakoľko pokiaľ nie je preukázané jeho polepšenie, nie je možné rozumne predpokladať, že by sa odsúdený nevrátil k životnému štýlu, ktorý deklaruje jeho odpis registra trestov, z ktorého je zrejmé, že ide o špeciálneho recidivistu. Odsúdený už v minulosti dostal šancu v podobe podmiennečného prepustenia, kedy sa síce počas skúšobnej doby osvedčil, avšak následne začal opäť páchať trestnú činnosť. Navrhuje preto žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že ľutuje spáchanú trestnú činnosť. V prípade podmiennečného prepustenia by išiel bývať k družke. Pracoval by v nemocnici ako kuchár. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa u neho určité nedostatky vyskytli, za ktoré musím niesť plnú zodpovednosť. Ten čas nevie vrátiť späť. Poukázal na skutočnosť, že si vytvoril podmienky pre preradenie zo stredného stupňa stráženia do minimálneho stupňa stráženia. Nebol schopný vytvoriť si podmienky pre dosiahnutie pochvaly resp. odmeny z dôvodu častých zmien ÚVTOS, nakoľko sa nachádza už v treťom ústave na výkon trestu v priebehu výkonu aktuálneho trestu.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienčné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienčnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienčného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Rozhodnutie o podmienčnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Formálna podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody ku dňu 09.07.2023. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 10.11.2023 je táto podmienka splnená.

Prvá a druhá materiálna podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu

preukázal polepšenie a že od neho možno očakávať že v budúcnosti povedie riadny život, podľa názoru súdu splnené nie sú. K otázke posudzovania preukázania polepšenia súd uvádza, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Na konštatovanie polepšenia sa odsúdeného nestačí adaptácia odsúdeného na podmienky výkonu trestu, ale z konania odsúdeného musí byť zrejmy záujem odsúdeného ukázať zmenu svojho správania k lepšiemu. Zo správania odsúdeného počas výkonu trestu súd nemohol vyvodit', že sa polepšil a v budúcnosti bude viesť riadny život. Týmto záverom svedčí tá skutočnosť, že odsúdený je v samotnom výkone trestu už skoro rok a nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu. V hodnotení ÚVTOS sa naopak uvádza, že správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, keď odsúdený sa správal arogantne voči príslušníkom zboru a mal nedostatky v uložení osobných vecí. Jeho pracovná morálka bola na slabej úrovni, z radov odsúdených nebol poverený žiadnou funkciou. Uvedené tak nepreukazuje dlhodobý záujem odsúdeného polepšiť sa a dlhodobú zmenu jeho správania. Z hľadiska preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona sa vyžaduje, aby odsúdený počas celej doby výkonu trestu dodržiaval ústavný poriadok a normy správania sa. Súdna prax z hľadiska splnenia podmienky preukázania polepšenia akceptuje možnosť existencie určitých nedostatkov v krátkej dobe po nástupe z dôvodu adaptačných problémov, avšak takéto nedostatky z hľadiska preukázania polepšenia nemožno akceptovať u odsúdených, ktorí majú skúsenosť s podmienkami výkonu trestu, teda u odsúdených, ktorí sú opakovane vo výkone trestu pre recidívu trestnej činnosti, čo je aj prípad odsúdeného. Ak odsúdený nie je schopný viesť život v súlade so stanovenými pravidlami v chránenom prostredí, je ťažko uveriteľné, že by bol schopný a ochotný viesť riadny život na slobode. Zo všetkých týchto konkrétnych skutočností okresný súd dospel k záveru, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a preto prvá materiálna podmienka nie je splnená. V dôsledku nesplnenia prvej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného nemožno dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvodenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život, čiže ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, veľmi ťažko môže potom dospieť k záveru, že by po podmiennečnom prepustení na slobode už viedol riadny život. Zjavné kriminálne sklony odsúdeného počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Odsúdený bol doposiaľ 14-krát súdne trestaný, z toho zväčša pre majetkovú trestnú činnosť. Odsúdenému bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Odsúdený svoje protizákonné konanie opakoval napriek predošlým odsúdeniam, resp. uloženým trestom, keď súdy dali možnosť odsúdenému preukázať, že nie je potrebné vplyvať na neho práve nepodmiennečným trestom odňatia slobody a že účel trestu bude naplnený aj uložením trestu odňatia slobody nespojeného s jeho výkonom. Odsúdeného od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradili ani už vykonané nepodmiennečné tresty. Odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený, v skúšobnej dobe sa síce osvedčil, avšak následne znovu páchal trestnú činnosť. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život. Na tomto závere nezmenila nič ani odsúdeným deklarovaná potreba a ochota starať sa o deti, či závažné ochorenie partnerky. O to viac sa mal odsúdený snažiť viesť riadny život a vyhnúť páchaniu trestnej činnosti, keď vedel, že sú tu blízki, ktorí ho potrebujú.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.